

# Zpráva ze zahraniční cesty

BRUSEL 7. – 10. února 2012

## Sociální dialog a aktuální problematika EU v oblasti zemědělství

Jednou z daných klíčových aktivit projektu „Posilování sociálního dialogu – služby pro zaměstnance“ v rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost je přenos zkušeností a dobré praxe ze zahraničí. Realizační tým ASO v uplynulých měsících připravoval další, v pořadí druhou, zahraniční cestu tak, aby splnila dané cíle projektu. V průběhu realizace došlo k nečekanému úmrtí hlavního manažera ASO pana Františka Tesaře, ale lze konstatovat, že přes tuto událost, která zasáhla celý kolektiv nejen pracovně, ale především osobně, se podařilo uskutečnit tuto zahraniční cestu a dle výstupů z ní lze uvést, že splnila daná kritéria projektu.

Realizační tým ASO při přípravách využil dlouholeté spolupráce mezi Odborovým svazem pracovníků zemědělství a výživy – Asociace svobodných odborů ČR (OSPZV-ASO ČR) a Evropskou federací odborových svazů v potravinářství, zemědělství a cestovním ruchu (EFFAT). Tato organizace je nezávislou Evropskou odborovou federací, která zastupuje 120 národních odborových organizací z 35 evropských zemí a hájí zájmy více než 2,6 milionu členů. EFFAT podporuje ve střední a východní Evropě budování svobodných a silných odborů a zaměřuje se na podporu udržitelného rozvoje zemědělství v širších souvislostech. Jednou z významných proklamací EFFAT je: „Pouze bezpečné a kvalitní potraviny mohou také zajistit bezpečná pracovní místa a pracovní podmínky.“

Zahraněční cesty se zúčastnili: Bohumír Dufek (předseda ASO a OSPZV-ASO ČR), Milan Šubrt (ASO a OSPZV-ASO ČR), Jindřich Polívka (OSPZV-ASO ČR), Ing. Václava Vondrová (ASO) a Iva Trojanová (ASO). Překladačskou činností byla po dobu pracovní cesty pověřena Marie Chačaturovová, která je zkušenou tlumočnicí a s touto problematikou se dlouhodobě zabývá. Zahraniční cesta se uskutečnila ve dnech 7. – 10. února 2012. Ubytování bylo zajištěno v hotelu Des Colonies v Bruselu.

Dne 8. 2. 2012 se v budově Evropského hospodářského a sociálního výboru konalo zasedání EFFAT, kterého se zúčastnili zástupci z 10 členských zemí a také EFFAT. Účastníci zahraniční cesty tak byli oficiálními delegáty tohoto jednání z České republiky, což potvrzuje i prezenční listina.

EFFAT Management Committee  
Brussels, 8 February 2012  
List of signatures

Country	Organisation	Family name	First name	Signature
BELGIUM	ACV-CSC	STALPAERT	Pia	
	FGTB-HORVAL	CORNU	Tanguy	
BULGARIA	FNSZ	VASILYONOVA	Valentina	
CZECH REPUBLIC	OSPZV-ASO	DUFEK	Bohumir	
		CHACATUROVOVA	Marie	
		POLYKA	Jindřich	
		ŠUBRT	Milan	
		VONDROVÁ	Václava	
DENMARK	3F	TROJANOVÁ	Iva	
		JENSEN	Aage	
FINANCE	CFE CGC	HOLM	Peter Kaar	
		BROBST	Patrick	
		CHASTRUSSE	Dieder	
GERMANY	NGG	FGTA-FO	Rafael	
		MÖLLENBERG	Franz-Josef	
ITALY	FAI CISL	IG BAU	BARTELS	Holger
		FLAI-CGIL	RUFFOLO	Pietro
			CIANFONI	Augusto
			GUALTIERI	Giuseppe
			BONALDO	Ermanno
	FISASCAT-CISL	PIRULLI	Giovanni	

EFFAT Management Committee  
Brussels, 8 February 2012  
List of signatures

Country	Organisation	Family name	First name	Signature
NORWAY	NNN	PEDERSEN	Jan-Egil	
	FFTAG-UGT	RODRIGUEZ	Miguel	
SPAIN	FEAGRA	SERENA	Sebastian	
		ARGEMI	Elena Maria	
		RODRIGUEZ	Josua Villar	
		SASTRE	Margot	
SWEDEN	KOMMUNAL	FECHTJ-UGT	FERRERO	Emilio
		HRF	GUOVELIN	Therese
EFFAT	WIEDENHOFER	KOTZAN	Hans	
		WIEDENHOFER	Harald	
		CIBRARIO	Daria	
		SPAHN	Arnd	
		HOWALD	Kerstin	
		COX	Simon	
		FILIP	Codrata Liliana	
LIBBRECHT	Elke			
SERGEANT	Stefania			

EXCUSED  
Bruno Vantom (EFFAT), Ole Wehlist (NNF, Denmark), Jennie Formby (UNITE, UK), Sebastian Serrea (FFTAG-UGT, Spain), Alain Detemmerman (ABVV - FGTB Horval, Belgium), Giuliana Mosini (FILCAMS-CGIL, Italy)

Mano Seedor Ecosoc

Jednání předsednictva EFFAT se zaměřilo na přípravu dokumentu, který se zabývá životními a pracovními podmínkami sezónních a migrujících pracovníků v zemědělství, na sociální dialog v jednotlivých zemích EU a na přípravu materiálů: „Stanovisko zaměstnanců v zemědělství ke společné zemědělské politice po roce 2013“ a „Rámcová pozice – budoucí podoba Společné zemědělské politiky“.

V úvodním bloku vystoupil prezident EFFAT Harald Wiedenhofer, který vyhodnotil přípravu tohoto dokumentu a upozornil na některé důležité aspekty (nutnost srovnat podmínky v zemědělství pro všechny země EU, prosazovat stejné mzdové ohodnocení za stejnou práci v rámci celé EU, vytvořit tlak na úrovni národních odborových centrál). Vyslovil se k přípravě plánu na rok 2012 a v té souvislosti otevřel otázku, co je reálné, aby Evropský parlament prosadil. Apeloval na občanské iniciativy na národních úrovních, a to na jejich podněty, kterých by bylo možné při práci na evropské úrovni využít. Jde o to, aby jejich konkrétní případy byly přenášeny na EFFAT a tím vyloučena činnost „v obecných rovinách“. Dále hovořil o celkové situaci v Evropské unii, o všeobecné nedůvěře v evropské instituce a nutnosti reagovat na tyto změny. Uvedl, že stojíme na prahu nejhorší krize EU, krize politické i finanční. Nejen složitá situace v Řecku, ale řada problémů v dalších členských zemích EU, musí být odpovědně řešena. Nelehká situace je i v rezortu zemědělství. Hovořil mj. o prosazování jednotného trhu, který ale negativně ovlivňuje národní specifika, zmínil se o zmrazování mezd a o složitém uplatňování mladých lidí na trhu práce. Před otevřením diskuze se na přítomné obrátil s výzvou, aby se vyjádřili k situaci EU a navrhli kroky, které by napomohly k hledání cesty z krize EU.



*Snímek z jednání: Harald Wiedenhofer (7) – prezident EFFAT, Arnd Spahn (3) – sektor zemědělství EFFAT*

V diskuzi zazněla mj. tvrdá kritika fungování Evropské unie, která „nemá tvář“, pro mladou generaci je neatraktivní a byla zdůrazněna nutnost uskutečňovat konkrétní kroky s konkrétními výstupy a nikoliv jen „jednat“. Na 29. února je připravován „Evropský akční den“, který má upozornit na problematiku zemědělství, a to především ve vztahu k mladé generaci. Mladí lidé obtížně hledají práci a na to navazuje celková nespokojenost se životem, nemožnost uplatnění se a ztráta iluzí. Je nutné tyto lidi oslovovat a zapojovat do odborového hnutí. Zazněl i názor, že ojedinělá akce nic neřeší a že je potřebné soustavně pracovat na prosazování oprávněných zájmů nejen mladé generace napříč státy Evropské unie.

Předseda ASO a OSPZV-ASO ČR Bohumír Dufek se připojil do diskuze, ve které nejprve poděkoval za pozvání na jednání, a to za celou českou delegaci. Dále podpořil slova Haralda Wiedenhofera a zaměřil se na problematiku Česka. Upozornil, že kapitál v ČR je ze značné části německý a němečtí podnikatelé mají snahu oklešťovat odborová práva při dodržování zákoníku práce a zákona o kolektivním vyjednávání. Konkrétně je tak činěno při vyjednávání v obchodních řetězcích, kdy je přímo na pokyn z Německa vyvíjen tlak na stagnaci růstu mezd u našich pracovníků, což je nepřijatelné. Proti nám stojí velké korporace, které využívají krize k nezvyšování mezd. Poukázal také na postavení Německa (Merklová) a Francie (Sarkozy) v rámci fungování EU a apeloval na nutnost daleko víc hájit práva Česka v rámci EU. Nepodaří-li se prosazovat větší rovnost, pak lze očekávat pokles životní úrovně u nás, a to ve prospěch silnějších zemí.



#### *Záběr na českou delegaci při jednání EFFAT 8. 2. 2012*

Důrazná slova Bohumíra Dufka vyvolala značnou diskuzi, ve které se ozvali zástupci dalších zemí a upozornili na nerovné podmínky různých zemí, a to především ve vztahu k průměrné mzdě. Poukazovali na další problematiku (volby a předvolební sliby, zvyšování daní, ekonomická situace v daných zemích a např. v Řecku, akční den a jeho význam, lobbying v Evropském parlamentu, nezájem mladých o EU). Na nepřijatelné rozdíly upozornila V. Vasylionova z Bulharska, která uvedla, že přestože stát relativně funguje, lidé jsou extrémně chudí. Ve vystoupení Arnda Spahna zazněla potřeba zaměřit se na mladou generaci, což může akční den podpořit. Uvedl, že strategie další činnosti v této oblasti bude připravována až do druhé poloviny roku 2012. Švédsko chystá dotazníkovou kampaň, ve které osloví 1 mil. lidí a statistická data budou využita k řešení alarmující situace mladé generace. Připravuje se legislativa upravující sezónní práci a byla vyřčena obava z omezování práva na stávku. Bohumír Dufek ještě upozornil na tlak od občanů, aby finanční prostředky EU byly využívány k jiným účelům a ne na podporu zemědělství (zaměstnanosti v tomto odvětví), a to pokud jejich tok bude prostřednictvím ministerstev.

Tato obsáhlá diskuze ukázala mimo jiné na složitost „shodnout se a domluvit“. Každá země EU má svá specifika a v každé zemi je jiná situace. Silné země jako Německo a Francie tak ovlivňují ostatní členské státy a tyto mnohdy velmi obtížně na evropském poli prosazují a hájí zájmy své země.

Dopolední část jednání byla uzavřena krátkým shrnutím Haralda Wiedenhofera:

- EFFAT připravuje materiály (smlouvy) k širšímu prosazování oprávněných zájmů pracovníků
- Nutnost se více sdružovat (konkurenceschopnost)
- Evropský akční den 29. 2. 2012 (na národních úrovních podpořit tuto „proevropskou“ akci)
- Řešit ztrátu důvěry v evropské struktury (různé akce)

Odpolední část jednání byla zahájena rozpravou na téma možnosti využití práce občanských iniciativ a na úskalí z toho vyplývající. Byla uvedena potřeba větší propagace odborů, které jediné zastupují zájmy pracujících a bylo apelováno na EFFAT k větší akčnosti a odvaze při vystupování.

Daria Cibrario upozornila na připravované jednání EFFAT 23. 6 2012, kdy bude na programu sociální dialog v potravinářství, a další část byla věnována problematice mořského rybolovu. V diskuzi se objevily hlasy o diskriminaci v rybolovu, nečinnosti ekologických seskupení, potřeby součinnosti mezi pobřežní správou a ochranáři a neutěšeného postavení zaměstnanců. Je snaha usměrňovat činnost firem vlastních lodě (nad 15 m) a kontrolovat případný dovoz ryb ze zemí mimo EU (ochrana trhu a návaznost na zaměstnanost – 4500 zaměstnanců z EU se věnuje rybolovu, je reálná možnost zvýšení o 2200 pracovních pozic).

*Zprava: Vondrová, Dufek, Chačaturovová, Šubrt*



roce 2013“ a také k materiálu „Rámcová pozice – budoucí podoba Společné zemědělské politiky“.

Závěrečná část jednání se věnovala organizačním záležitostem fungování EFFAT, přípravě workshopu na duben v Berlíně a dalších akcí, povinnostem členských svazů EFFAT a také problematice překladu dokumentů a tlumočení při jednáních EFFAT.

Ve čtvrtek 9. února 2012 dopoledne proběhlo neformální jednání účastníků zahraniční cesty v sídle EFFAT v Bruselu. Setkání s Arndem Spahnem, který v německých odborových orgánech působil od roku 1985 a od roku 2000 se věnuje práci pro tuto evropskou odborovou centrálu, bylo v konečném důsledku významným přínosem pro obě strany.

V zajímavé debatě si účastníci zahraniční cesty vyslechli z úst Arnda Spahna postoje k vývoji sociálního dialogu na evropské úrovni a byla jim zodpovězena celá řada dotazů na působení EFFAT a jeho osobní postoje k EU. Z pozice člověka, který se dlouhodobě pohybuje v problematice zemědělství v EU, uvedl, že považuje Bohumíra Dufku za velmi důležitou osobnost hájící oprávněné zájmy zaměstnanců v zemědělství. Předseda OSPZV - ASO ČR Bohumír Dufek je nejvýraznějším představitelem „východního bloku EU“, který se zaměřuje nejen na sociální dialog v tomto odvětví, ale také na zemědělskou politiku Evropské unie.



*Jindřich Polívka a Arnd Spahn v sídle EFFAT*

V diskuzi se také hovořilo o českém zemědělství. Arnd Spahn se velice zajímal o konkrétní problémy v zemědělství, o osobní názory účastníků na jejich řešení a o postavení odborů v ČR. V průběhu hovoru mu byly mj. nastíněny podmínky chovu prasat v České republice. Velkokapacitní odchovny (Agrofarm Žďár nad Sázavou a další), které jsou pro ČR specifické, Arnda Spahna velice zaujaly. Tento jeho zájem byl podnětem k vyslovení oficiálního pozvání do České republiky s tím, že účastníci zahraniční cesty pro něj připraví program tak, aby navštívil některé zemědělské podniky. Toto pozvání velice rád přijal.

V odpoledních hodinách se celá delegace společně s Arndem Spahnem přesunula do budovy Evropského parlamentu, kde měla možnost se blíže seznámit s jeho fungováním. Prohlédli si hlavní jednací sál a byli seznámeni se základy organizace chodu Evropského parlamentu.



Zleva: Vondrová, Spahn, Polívka, Šubrt

Zleva: Šubrt, Vondrová, Trojanová, Polívka

Páteční dopoledne bylo ve znamení závěrečného setkání zástupců české delegace a pracovníků evropské odborové centrály EFFAT. Po celou dobu zahraniční cesty se jejím účastníkům věnoval Arnd Spahn, tajemník EFFAT pro zemědělské odvětví. Za velice osobní a přátelský přístup, který byl rozhodně nad rámec jeho oficiálních povinností, si zasloužil zvláštní poděkování.

V pátek byla oficiální část zahraniční cesty ukončena a tak jak již bylo v úvodu zmíněno, klíčová aktivita 05 - Přenos zkušeností a dobré praxe ze zahraničí byla naplněna.

V Praze dne 15. února 2012

Iva Trojanová

Administrativní asistent ASO projektu „Posilování sociálního dialogu – služby pro zaměstnance“